

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Білека А. А.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОГО ПРАВА»**

підготовка здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

м. Черкаси

Білека А. А. Актуальні проблеми трудового права: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право»] / А.А. Білека // Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2023. – 13 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧАМИ

Відповідно до навчального плану здобувачі повинні виконати письмово контрольну роботу.

Терміни виконання контрольної роботи визначені графіком виконання контрольних робіт.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями контрольної роботи, рекомендованою літературою і нормативними документами, вивчити їх згідно рекомендацій, які були отримані під час настановних зборів.

У контрольній роботі здобувач повинен продемонструвати знання вивчених питань, вміння виділяти головне, робити висновки. Відповіді на питання мають бути обґрунтованими та містити посилання на використані джерела.

Обсяг роботи - від 10 сторінок друкованого тексту (розмір шрифту 14, формат А 4).

Контрольна робота має бути виконана за своїм варіантом, який визначається за останньою цифрою залікової книжки. Викладач має право видати здобувачеві індивідуальний варіант завдання для виконання контрольної роботи.

На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім'я та ім'я по батькові здобувача, курс, групу, номер залікової книжки (шифр) (зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи наведено у ДОДАТКУ А).

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом, якщо виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням не було погоджено з викладачем, а також не повною мірою розкриває питання чи є результатом механічного переписування тексту підручника або нормативно-правового акту, не зараховується і з рецензією повертається здобувачу для повторного виконання.

На титульному листі нової контрольної роботи слід зробити помітку «Повторно» і направити в разі з першою роботою і рецензією на перевірку.

Виконана і зарахована контрольна робота є умовою допуску до складання іспиту.

ВАРІАНТ 1

1. Стан безробіття в Україні та шляхи його подолання.
2. Відмова у прийнятті на роботу: недоліки законодавства.
3. Відмінність сфери державного регулювання праці від сфери її договірною регулювання.
4. Скласти схему/таблицю «Порядок укладення трудового договору».

ВАРІАНТ 2

1. Стимулювання працевлаштування громадян, які неконкурентоспроможні на ринку праці.
2. Порушення трудового законодавства України, що відбуваються під час прийому (оформлення) на роботу.
3. Проблеми забезпечення права працівника на належний рівень заробітної плати, її своєчасну виплату на умовах, обумовлених у трудовому договорі (контракті).
4. Скласти схему/таблицю «Набуття правового статусу безробітного».

ВАРІАНТ 3

1. Стимулювання самозайнятості населення та створення нових робочих місць суб'єктами малого підприємництва.
2. Визначення понять переведення, переміщення та зміни умов трудового договору у чинному законодавстві України.
3. Значення трудового договору (контракту), колективної, галузевої (регіональної) та генеральної угод при вирішенні спорів, пов'язаних з оплатою праці.
4. Скласти схему/таблицю «Відмінність трудового договору від цивільно-правової угоди про працю».

ВАРІАНТ 4

1. Правове регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги з працевлаштування.
2. Проблема розмежування переведення та переміщення.
3. Правове регулювання оплати праці працівників, що працюють за сумісництвом та суміщенням.
4. Скласти схему/таблицю «Підстави припинення трудового договору».

ВАРІАНТ 5

1. Аутсорсинг, аутстафінг та лізинг персоналу: правовий аспект.
2. Строки, умови та підстави переведення у проекті Трудового кодексу України.
3. Особливості оплати праці працівників у разі незаконного переміщення, переведення або звільнення.

4. Скласти схему/таблицю «Повна матеріальна відповідальність працівника».

ВАРІАНТ 6

1. Трудовий договір і правовий порядок його укладання: порівняльно-правовий аналіз КЗпП України і проєкту Трудового кодексу України.

2. Порушення трудового законодавства України, що відбуваються під час переведення працівника на іншу роботу.

3. Трудова дисципліна та сучасні методи її забезпечення.

4. Скласти схему/таблицю «Матеріальна відповідальність роботодавця».

ВАРІАНТ 7

1. Роль держави у питаннях, пов'язаних з укладенням трудового договору.

2. Порушення трудового законодавства України, що відбуваються під час оформлення звільнення з роботи.

3. Актуальні проблеми застосування методів забезпечення трудової дисципліни.

4. Скласти схему/таблицю «Порядок вирішення колективного трудового спору»

ВАРІАНТ 8

1. Перспективи розширення сфери застосування контракту.

2. Розмежування на законодавчому рівні понять «припинення трудових правовідносин», «припинення трудового договору» та «розірвання трудового договору».

3. Моббінг: причини і наслідки.

4. Скласти схему/таблицю «Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття».

ВАРІАНТ 9

1. Поняття трудового договору й порядок його укладення за проєктом Трудового кодексу України.

2. Актуальні питання правового регулювання звільнення за ініціативою роботодавця окремих категорій працівників.

3. Практика застосування дисциплінарних стягнень.

4. Скласти схему/таблицю «Державна служба зайнятості: структура, обов'язки і повноваження».

ВАРІАНТ 0

1. Правове регулювання прийняття на роботу за конкурсом, у разі призначення на посаду, на підставі рішення суду, шляхом тестування,

співбесіди, в рахунок квоти.

2. Ефективні засоби захисту працівника від незаконного звільнення у діючому законодавстві України.

3. Вплив на мотивацію працівника з метою профілактики дисциплінарного проступку.

4. Скласти схему/таблицю «Порядок ведення колективних переговорів та вирішення розбіжностей».

ОРИЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Вихідні положення, що визначають предмет і метод сучасного трудового права.
2. Соціальне призначення і функції трудового права.
3. Трудові права в системі прав людини: загальні риси і юридична своєрідність.
4. Основні тенденції розвитку трудових прав і інтересів.
5. Право на працю і рівні можливості у професійній кар'єрі, право на справедливі і безпечні умови праці - основоположні трудові права людини.
6. Право на інформацію суб'єктів трудового права і його захист - новий інститут трудового права.
7. Право працівника на професійну орієнтацію, професійне навчання, підвищення кваліфікації і професійну реабілітацію - необхідна складова «якості трудового життя».
8. Предмет трудового права і сфера його дії.
9. Співвідношення трудового, цивільного, адміністративного права, права соціального забезпечення.
10. Метод трудового права і механізм правового регулювання трудових відносин.
11. Система і структура трудового права.
12. Система принципів трудового права. Поняття принципів трудового права.
13. Принципи як основоположний елемент системи трудового права.
14. Галузеві принципи трудового права.
15. Класифікація галузевих принципів трудового права.
16. Принципи основних інститутів трудового права.
17. Юридичні категорії, конструкції, презумпції і фікції в трудовому праві.
18. Поняття джерел трудового права, їх нормативність і системність.
19. Теоретичні основи і проблеми розвитку трудового законодавства України.
20. Законодавство про працю та інші акти, що містять норми трудового права.
21. Норми міжнародного права, міжнародні договори України у сфері праці.
22. Акти про працю органів місцевого самоврядування.
23. Локальні нормативні акти.
24. Акти про працю, прийняті роботодавцем.
25. Чинність нормативно-правових актів про працю.
26. Дія законів, інших нормативно-правових актів про працю у часі.

27. Дія законів, інших нормативно-правових актів про працю в просторі.
28. Поняття трудових правовідносин.
29. Сторони трудових правовідносин.
30. Працівник. Основні права і обов'язки працівника.
31. Гарантії трудових прав працівників та шляхи їх удосконалення.
32. Роботодавець. Основні права і обов'язки роботодавця.
33. Підстави виникнення трудових правовідносин.
34. Поняття і класифікація юридичних фактів як підстав виникнення індивідуальних трудових правовідносин.
35. Трудовий договір як юридичний факт, на підставі якого виникають індивідуальні трудові правовідносини.
36. Теоретичні засади обрання на посаду.
37. Проблеми конкурсного заміщення вакантних посад.
38. Особливості призначення на посаду.
39. Правовідносини, тісно пов'язані з трудовими.
40. Суб'єкти трудового права: поняття, основні групи.
41. Трудова правосуб'єктність.
42. Загальні положення про трудовий договір. Поняття трудового договору.
43. Юридична природа трудового договору.
44. Сторони трудового договору.
45. Зміст трудового договору.
46. Строк трудового договору.
47. Форма трудового договору.
48. Укладання трудового договору.
49. Правові аспекти укладення окремих видів трудових договорів.
50. Контракт як особливий вид трудового договору.
51. Особливості правового регулювання сумісництва та суміщення професій (посад).
52. Правові проблеми укладення трудового договору з роботодавцем - фізичною особою.
53. Правове регулювання укладення трудового договору з тимчасовими працівниками.
54. Удосконалення укладення трудового договору з надомниками.
55. Проблеми укладення трудового договору з телепрацівниками.
56. Проблеми правового регулювання нетипових трудових договорів.
57. Зміна трудового договору.
58. Переведення на іншу постійну роботу і переміщення.
59. Зміна істотних умов трудового договору.
60. Тимчасове переведення на іншу роботу.
61. Відсторонення від роботи.
62. Припинення трудового договору.

63. Загальні підстави припинення трудового договору.
64. Припинення трудового договору за угодою сторін.
65. Припинення строкового трудового договору.
66. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
67. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.
68. Переважне право на залишення на роботі у разі скорочення чисельності або штату працівників.
69. Припинення трудового договору з обставин, що не залежать від волі сторін.
70. Робочий час: загальні положення.
71. Поняття робочого часу.
72. Нормальна тривалість робочого часу.
73. Скорочена тривалість робочого часу.
74. Неповний робочий час.
75. Тривалість щоденної роботи (зміни).
76. Тривалість роботи напередодні неробочих, святкових і вихідних днів.
77. Робота в нічний час.
 - а. Робота поза межами нормальної тривалості робочого часу.
78. Ненормований робочий день.
79. Робота в режимі гнучкого робочого часу.
80. Змінна робота.
81. Підсумований облік робочого часу.
82. Поділ робочого дня на частини.
83. Час відпочинку.
84. Поняття часу відпочинку.
85. Види часу відпочинку.
86. Перерви у роботі.
87. Вихідні, святкові і неробочі дні.
88. Відпустки: поняття та види.
89. Порядок надання та оплати відпусток.
90. Оплата праці.
91. Системи оплати праці.
92. Тарифна система оплати праці.
93. Тарифна ставка.
94. Тарифний розряд.
95. Кваліфікаційний розряд.
96. Тарифна сітка.
97. Оплата праці при суміщенні професій (посад) і виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників.
98. Оплата праці в особливих умовах.
99. Оплата праці поза межами нормальної тривалості робочого часу.
100. Оплата роботи в нічний час.

101. Оплата роботи у вихідні, святкові і неробочі дні.
102. Оплата праці у разі виготовлення продукції, що є браком, і в разі простою.
103. Заробітна плата.
104. Порядок, місце і строки виплати заробітної плати.
105. Індксація заробітної плати.
106. Строки розрахунку при звільненні.
107. Обчислення середнього заробітку працівника.
108. Видача заробітної плати, не отриманої до дня смерті працівника.
109. Поняття гарантій і компенсацій та їх види.
110. Випадки надання гарантій і компенсацій.
111. Трудовий розпорядок підприємства, установи, організації.
112. Порядок затвердження правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства, установи, організації.
113. Дисципліна праці.
114. Заохочення за працю.
115. Дисциплінарні стягнення.
116. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.
117. Зняття дисциплінарного стягнення.
118. Загальна характеристика відповідальності в трудовому праві.
119. Обов'язок сторони трудового договору відшкодувати шкоду, заподіяну нею іншій стороні трудового договору.
120. Матеріальна відповідальність роботодавця перед працівником.
121. Обов'язок роботодавця відшкодувати працівникові майнову шкоду, заподіяну в результаті незаконного позбавлення його можливості працювати.
122. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну майну працівника.
123. Відшкодування моральної шкоди, заподіяної працівнику.
124. Матеріальна відповідальність працівника перед роботодавцем.
125. Обставини, що виключають відповідальність працівника.
126. Межі відповідальності працівника.
127. Обмежена матеріальна відповідальність працівника.
128. Повна матеріальна відповідальність працівника.
129. Випадки повної матеріальної відповідальності.
130. Договори про повну матеріальну відповідальність працівників.
131. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність за заподіяння шкоди.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література та джерела

1. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України та зарубіжних країн: академічний курс. Загальна та Особлива частини: підручник. Харків: Колегіум, 2018. - 1122 с.
2. Кодекс законів про працю України: Закон від 10.12.1971 р. № 322-УШ. Відомості Верховної Ради УРСР . 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
3. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 5. Ст. 2.
4. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-12. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. Ст. 361.
5. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121.
6. Про практику розгляду судами трудових спорів: постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9. Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. 3-є вид., змін. і доп. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2008. С. 147-164.
7. Про професійний розвиток працівників: Закон України від 12 січня 2012 р. № 4312-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 39. Ст. 462.
8. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
9. Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками: постанова Пленуму Верховного Суду України Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проблеми трудового права» Шифр документа СМЯ НАУ РП 13.01.04-01-2019 стор. 9 з 13 від 29 грудня 1992 р. № 14. Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. 3-є вид., змін. і доп. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2008. С. 165-175.
10. Про узагальнення практики застосування судами законодавства, що регулює матеріальну відповідальність працівників за шкоду, заподіяну роботодавцю: постанова Пленуму ВССУ від 11.12.2015 р. № 12. Часопис цивільного і кримінального судочинства : науковопрактичний юридичний журнал. 2016. № 2 (29). С. 7-74.

Додаткова література

11. Волинець В. В. Теоретико-правові засади організаційно-управлінських відносин у трудовому праві України: монографія. Харків; Київ: Діса плюс, 2016. 396 с.
12. Гаращенко Л. П. Правове регулювання відпусток за законодавством України. Київ: ПАВЛІМ, 2003. 172 с.

13. Костюк В. Л. Правосуб'єктність у трудовому праві: проблеми теорії та практики: монографія. Київ: Видавець Карпенко В. М., 2012. 464 с.
14. Костюченко О. Є. Реалізація соціального призначення трудового права в Україні: монографія. Харків: Право, 2018. 392 с.
15. Луцюк П. С. Сучасна парадигма юридичної відповідальності у трудовому праві України: монографія. Харків: ТОВ «У справі», 2017. 502 с.
16. Мельничук Н. О. Договірне регулювання трудових відносин в нових економічних умовах: монографія. Київ: «Хай-Тек Пресс», 2012. 340 с.
17. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права: монографія. Львів: Видавничий центр Львів. національного ун-ту імені Івана Франка, 1999. 214 с.
18. Процевський О. І. Методологічні засади трудового права: монографія. Харків: ХНАДУ, 2014. 260 с.
19. Сімутіна Я. В. Юридичні факти в механізмі правового регулювання трудових відносин: монографія. Київ: Ніка-Центр, 2018. 436 с.
20. Ярошенко О. М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: монографія. Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. 456 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

ДОДАТОК А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з актуальних проблем трудового права
(назва дисципліни)

Здобувача (-чки) 1-го курсу (т.н. 1 рік 6 міс.)
1 групи ОР «магістр»
спеціальності 081 «Право»
Назара ЗОРІ
Шифр 111555